

Zasady Debaty Oksfordzkiej

1. Teza debaty

- Debata dotyczy jednej, jasno sformułowanej tezy, np.: *“W miejscach pracy od zawsze były różne pokolenia, a różnice pokoleniowe to rozdmuchany temat przez media.”*
- Teza musi być wyrazista i umożliwiać przyjęcie stanowiska „za” lub „przeciw”.

2. Strony debaty

- **Propozycja (strona „za”)** – broni tezy.
- **Opozycja (strona „przeciw”)** – obala tezę.
- Każda strona ma zazwyczaj **3 lub 4 mówców**.

3. Struktura wypowiedzi

- Mówcy wypowiadają się **na zmianę**, zgodnie z ustalonym porządkiem (np. Propozycja 1 → Opozycja 1 → Propozycja 2 itd.).
- Każdy mówca ma **określony czas (np. 3–5 minut)** na swoją wypowiedź.
- **Nie wolno przerywać** wypowiedzi innej osoby.
- Jeden z mówców może mieć rolę podsumowującą.

4. Zasady merytoryczne

- Argumenty muszą być **rzeczowe, logiczne i oparte na faktach lub przykładach**.
- Niedozwolone są **ataki personalne, ironia, agresja słowna**.
- Celem jest **przekonanie publiczności**, a nie „pokonanie przeciwnika”.

5. Rola publiczności (opcjonalnie)

- Może **zadawać pytania** po zakończeniu rund mówców.

- Czasem publiczność **głosuje przed i po debacie**, by ocenić, która strona lepiej przekonała do swojego stanowiska.

6. Podsumowanie i zakończenie

- Każda strona może mieć krótki czas na **mowę końcową** (np. po 2 minuty).
- Po ostatnich wystąpieniach może nastąpić **głosowanie lub refleksja**.

Role w Debacie Oksfordzkiej i ich zadania

1. Drużyna Propozycji (ZA tezą)

Zadanie: **obrona tezy**, czyli przekonanie, że zdanie postawione w debacie jest słuszne.

Skład i zadania mówców:

Pierwszy mówca:

- Przedstawia tezę i jej znaczenie.
- Wprowadza ogólne stanowisko drużyny.
- Przedstawia pierwszy argument i uzasadnienie.

Drugi mówca:

- Rozwija stanowisko drużyny.
- Przedstawia kolejny argument.
- Odpowiada na zarzuty drużyny przeciwnej.

Trzeci mówca (opcjonalnie):

- Podsumowuje wypowiedzi drużyny.
- Odpiera argumenty oponentów.
- Stosuje retoryczne wzmocnienie przekazu.

2. Drużyna Opozycji (PRZECIW tezie)

Zadanie: **obalenie tezy**, czyli przekonanie, że postawione zdanie jest niesłuszne lub błędne.

Skład i zadania mówców:

Pierwszy mówca:

- Przedstawia stanowisko przeciwne.
- Odrzuca podstawowe założenia tezy.
- Przedstawia pierwszy kontrargument.

Drugi mówca:

- Rozwija argumentację drużyny.
- Atakuje argumenty Propozycji.
- Dodaje własne przykłady i dane.

Trzeci mówca (opcjonalnie):

- Podsumowuje debatę z perspektywy opozycji.
- Wskazuje słabości strony Propozycji.
- Buduje mocną końcówkę argumentacyjną.

3. Marszałek Debaty (Moderator / Prowadzący)

Zadanie: **czuwanie nad przebiegiem debaty**, czasem wypowiedzi i kulturą dyskusji.

Główne obowiązki:

- Wita uczestników i publiczność.
- Przedstawia zasady debaty i kolejność wystąpień.
- Udziela głosu mówcom według ustalonego porządku.
- Pilnuje czasu wypowiedzi (np. 3–5 min).
- Reaguje, jeśli ktoś przerywa, łamie zasady lub zbacza z tematu.
- Może zachęcać publiczność do głosowania przed i po debacie.
- Dbą o życzliwą, merytoryczną atmosferę.